

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Reus Calumniatus

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

evadit etiam subditus Principis, apud quem gerit legationem, potestque ab eo puniri, ut dictum est *verb. Princeps, num. 17.*

Reus potest se prodere iudici.

4. Reus occultus potest se prodere iudici, iusto supplicio puniendus. Vide *verb. Occidere, numer. 37.* An in aliquo casu etiam teneatur. Vide *verb. Vitam exponere.*

An condemnari possit surdus, & mutus?

5. Mutus, & surdus, si habet intellectum, habilis reputatur ad delinquendum, & Farinacius *in pract. quast. 98.* tradit modum, quo per nutus & signa possit interrogari, Baldus vero *in l. i. num. 27. C. de Confess.* posse quidem damnari inquit, & convictum per legitimos testes, minimè verò confessum per nutus & signa: quia hæc non sunt clara: si tamen sciat scribere, cogi posse ad confessionem scriptam, & per eam puniri posse videri pœna ordinaria. Vide etiam Plazam *in epit. delict. lib. x. cap. 32. numero 17.* & Guazzinum *tom. 2. defens. 32. cap. 29. part. 5. tractat. 6. resolutione 31.* Cæcus verò, quia facilius excusatur, secundum Gizzarellum *decis. 26.* non potest torqueri, & ordinaria pœna multari. *Ibidem resolutione 37.*

Es cæcus?

Reus captivus potest fugere.

6. Reus captivus potest effringere carcerem, & fugere, si sive detineatur ad custodiam ante sive post sententiam iustam mortis, vel triremium. Villalob. *tom. 2. tractat. 16. diff. 1. numer. 14.* & alii communiter contra Sylvestrum *part. 3. tractat. 5. resolutione 102. §. Notandum secundo.* Cumque iuste fugiat, nec aliquid ex fractione acquirat, non tenetur damnum fractionis compensare. Tannerus *in 2. 2. disput. 4. quast. 4. dub. 5. numer. 104.* & alii contra Sotum *ibid. §. Notandum quarto part. 9. tract. 9. resolutione 43.* Nec tenetur respondere,

Etiã cum læsione, & fractione carceris.

Testis non tenetur respondere. Et periculo, quod fugiant etiam alii.

si certè sciat contra se non extare aliud, nisi dictum denunciatoris. *Ibid. in principio.* Idque etiam si per hoc causa sit, ut alii quoque captivi fugam non consulerit. Immo consequenter ad dicenda, etiam si consulerit: quia non tenebatur postponere ius ad salvandam vitam, vel libertatem,

pro vitando damno per accidens consequente. Sylvius *in 2. 2. quast. 69. artic. 4. quast. 2. ad 4. Ibid. §. Notandum est tertio.* Et hoc con- Non potest tamen fugere de manibus suis ei potest. iustitiæ inferendo vim birruatiis, sed in hoc datur parvitas materiæ, ut ait Sylvius, unde si solum à se ipsos excutiat, aut in terram sine læsione prosteruat; vel custodes dormientes alliger, peccabit solum venialiter. *Ibid. §. Et ministrandum est tamen.* In quibus autem e- ri possunt ei sibus reus fugere potest, potest quilibet illi fugam consulere. DD. communiter cum Valentia *tom. 4. disputat. 5. quast. 23. punct. 4.* Ubi tamen negat, posse ei subministrari arma ad carcerem effringendum: hoc enim esset arripere manus reo contra publicam potestatem, & impedire delictorum animadversionem contra bonum commune. Adde, quòd si liceret suppeditare arma captivo ad confringendas vestes, liceret quoque mittere famulum cum securi ad idem præstandum, quod est absurdum: quas rationes non militare in consilio, quod non est adedè efficax. Verùm Malderus *in 2. 2. tractat. 6. cap. 3. dub. 7.* & alii communiter, contrarium docent, & meritò: quia quicumque consulere potest sinein, potest quoque media ad illum consequendum suppeditare, *part. 3. tr. 5. resol. 102.* An reus fugere possit à carcere dato pœnam, dicemus, *num. 18.*

7. An reo detento in carceribus §. Officii debeat dari Confessarius vide *verb. Inquisitorum, num. 193.* An criminosi captivi, depositari possint super intriemes in necessitate remigum, vide *verb. Prorex, num. 3.*

R E U S
Indiciatus, Calumniatus.

Reus indiciatus quando torqueri possit, vide *verb. Inquisitorum in- ciatu non risitio quòd torturam.*

8. Porrò indiciatus ad torturam, non potest damnari ad triemes, vel sensu- aliam pœnam, etiam extraordinariam, absque

Nec ad torturam quidem.

absque termino defensionis, quia defensio competit reo de jure naturali & divino, (Clem. Pastoralis de re iud. & Theologi communiter cum Jurisperitis. Vide Pegueram in praxi, cap. 12 §. 6. num. 2.) in quo nec Summus Pontifex dispensare potest. cap. 1. de causa possess. & propriet. Immo Jurisconsulti communiter apud Farinac. quest. 30. num. 35. tenent, non posse condemnati reum indefensum, etiam si sit convictus, vel confessus, etiam si defensionem non petat, (& quamvis nullus textus clarè dicat, defensionem dari debere ante torturam: communis nihilominus opinio apud Navarum cons. 8. de accus. tenet dari debere resolutione 29. ubi infra. §. Ad quartum.) Potest tamen Princeps reum indefensum damnare in certis casibus expressis, in quibus scit nullam ei defensionem competere, ut si delictum esset notorium, & timeretur populi tumultus. Sed extra eos casus non potest. Rudolphinus de Princ. pot. cap. 2. num. 92. Consistit porò defensionis substantia in scientia eorum, quæ testes dixerunt, cap. qualiter & quando, de accus. in 6. ibi: & exponenda sunt ei capitula, ut facultatem habeat se defendendi, part. 3. tractat. 5. resol. 98. & in addit. res. 26.

At si testes sint falsi, non potest illis falsum crimen obicere, ad infringendam fidem.

5. Reus Calumniatus, seu per falsos testes judicatus, de crimine, iisdem falsis testibus falsum crimen obiciens, non peccat contra justitiam: sed tam testes ab ipso inducti ad perjurium, quam ipse peccarent contra Religionem. Ledesma tom. 2. tractat. 8. cap. 35. conclus. 21. & Cruz pract. 8. art. 4. dub. 17. concl. 1. probabile putat, hunc modum defensionis non esse mortaliter, sed solum venialiter malum, secluso perjurio. Sed Malderus ubi supra dub. 3. & DD. communiter dicunt esse mortiferum: quia cum mendacium sit intrinsecè malum, reus non potest habere jus, per illud se defendendi, part. 3. tractat. 5. resolutione 4. † quæ tamen ratio non probat esse mortale. †

R E V S
Interrogatus, Condemnatus.

10. † R E U S indiciatus, accusatus, vel diffamatus de delicto, post semiplenam probationem interrogari potest à iudice, an crimen commiserit, & ipse tenetur illi verum dicere, etiam contra se; & confessarius potest illum ad hoc obligare absque periculo irregularitatis, si delictum sit capitale, ut dictum est verb. Irregularitas, num. 54. † Debet autem scire, quòd juridicè interrogatur: unde, ut obligetur respondere, debet ei notificari testium depositio. Aldrete de relig. disc. lib. 2. cap. 4. n. 7. & alii cum Miranda, quem vide tom. 2. quest. 19. art. 13. concl. 1. Et ratio est, quia donec depositionem videat, non tenetur præjudicare suæ famæ, quam justè possidet. Et hæc opinio secundum hos DD. (contra Josephum à S. Maria in trib. relig. tractat. 4. cap. 17. §. 3. procedit etiam in causis Regularium part. 3. tract. 5. resol. 91. Non tamen hæresis, ut dictum est verb. Inquisitorum, num. 199. Adde, probabilissimam esse Sancio disputat. 43. num. 29. & aliorum sententiam, quod si reus licet juridicè interrogetur, non teneatur in conscientia delictum, ex quo ei capitis treremium, mutilationis, confiscationis, vel alicujus gravis dedecoris malum imminet, fateri, donec delictum plene probatum sit, quia quilibet habet jus à natura se conservandi; idque etiam cum morte invaloris, vel alienæ rei dispendio, nec præceptum iudicis obligat illum in conscientia, cum nec obligare possit ad testificandum contra parentes, & sanguine junctos. l. 4. ff. de rest. sed solum imponitur ad illum terrendum, & inducendum ad confessionem. Nec absurdum est (ait Pelantius disp. unic. ad quest. 70.) quòd iudex justè interroget, & reus justè neget: nam justè etiam iudex reum carceribus mancipat, & dominus justè servum detinet apud se, & nihilominus uterque justè fugere potest, part. 2.

Reus tenetur respondere iudici, quem juridicè interrogaret.

Sciatur.

Sed probabile est non procedere in causa capitali, &c.